

Karl August Nicander

Dikter. Andra Häftet

Stockholm, tryckt hos Fr. B. Nestius, 1826. På dess förlag.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Uppsala universitetsbibliotek.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Uppsala universitetsbibliotek och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/NicanderKA/titlar/Dikter2/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb2429018-faksimil>

Upsala Univ. Bibliotek

*Scand.
Sc. liter.
Sikster.*

BRITISH MUSEUM
LIBRARY

Dikter

af

KARL AUGUST NICANDER.

STOCKHOLM,

DIKTER

AF

KARL AUGUST NICANDER.

Andra Häftet.

STOCKHOLM,

tryckt hos FR. B. NESTIUS, 1826.

På dess förlag.

D I K T E R

KARL AUGUST ALEXANDER

—
KARL AUGUST ALEXANDER
—

—
KARL AUGUST ALEXANDER
—

—
KARL AUGUST ALEXANDER
—

—
KARL AUGUST ALEXANDER
—

INNEHÅLL:

Fosterlandskänslan	Sid. 3.
Maria Stuarts sista Suck	— 28.
Vågen	— 30.
Till Biskopen, Doctor Tegnér	— 31.
Till en Vän (i dess Minnesbok).	— 33.
Vid en Canari-Fågels död	— 35.
Edwy på Elgivas Graf	— 37.
Pilgrims-Sånger:	
VII. Ringerikes Portar	— 49.
VIII. Tycho Brahes Syn	— 53.
IX. Vid Trollhättan	— 58.
X. I Stamboken vid Löberöd	— 59.

FOSTERLANDSKÄNSLAN.

Skrift, belönt med Andra Guldpenningen
i Svenska Akademien, 1825.

Häft. II.

I

FOSTERLANDS ANSTALT

Die Fostersche Anstalt
für die Erziehung der Kinder
in der Stadt Berlin, 1841.

FOSTERLANDSKÄNSLAN.

O! mächtig ist der Trieb des Vaterlands!

SCHILLER.

Menskans ädla känslor, liksom svanor,
Och dess tankar, såsom örnar, gå
Lika sköna, fastän skilda banor,
Att sitt mål och sin förädling nå.
Tanken stolt ser upp mot solens flamma,
Och till hennes möte tågar af.
Känslan blyg, ser ned — och ser densamma,
Speglad i ett lugnadt haf.

Derför örnen sades ensam lida
Majestätets sol i fordna dar.
I Olympen, invid Jofurs sida,
Högst han satt, och Gudens blixtar bar;
Men ett spann af svanor drog den sköna
Aphrodites vagn med rosenband,
Sänkte henne ned uppå den gröna,
Blomsterrika Paphos strand.

Jofurs örn, du, som så högt dig svingar,
Utaf ingen jordisk skugga skymd,
Lyft min tanke upp på dina vingar
I oändlighetens ljusa rymd!
Dock — ej tanken bilda kan allena —
Mätte känslorna, på samma gång,
Lefvande och såsom svanor rena,
Bo på djupet i min sång!

Kärleken är skön, men är dock sällan,
Rent gudomlig, lefvande och fri:
Lik Narciss, som låg på knä vid källan
Endast för att spegla sig deri,
Söker han, då häftigast han dyrkar,
Oftast åt sig sjelf en hyllningsgård:
Offer fordrar han och sällhet yrkar,
Men försmår att bli dem värd.

För sin Sköna eller för sin Ära
Mannen ofta handlade och stred;
Rika lagrar sågs *Antonius* skära,
Lade dem för *Cleopatra* ned.
Attila, med kronor på sin hjessa,
Fick en verld för sina fötter se:
Mången hjelte mindre var än dessa;
Regulus var mer än de.

Ty en kärlek finns, som ej betingar
Af sin älskling någon lön förut,
Som bevarar sina hvita vingar
Utan fläck från början och till slut.
Glömsk af sig och sina egna öden
Intet offer fordrar han igen.
Emot faran ler han, trotsar döden,
Ja! han öfvervinner den.

Det är Kärleken till Fosterbygden,
Djup som hafvet, som naturen stor,
Fast och stark som Catos tro på dygden,
Oskuldsfull, som barnets på sin mor:
Midt i stormen lugn som källans spegel,
Utan smink och utan prydnad skön,
Utan band och gräns sin egen regel,
Sjelf sin ära och sin lön.

Denna känsla, fri från all förvandling,
Löses ej i tomma suckar opp,
Lefver endast genom verk och handling,
Tigger ej men skapar sjelf sitt hopp.
Af sin bragd, sin makt hon aldrig skryter:
Hennes stolthet är det helas väl,
Och med ljuft föreningsband hon knyter
Oupplösligt själ till själ.

Icke en till en, men millioner
Samlar hon i broderligt förbund.
Bojor krossar hon och skyddar throner,
Bygger tempel på en bergfast grund.
Lik en himmelsk eld, kring jorden buren,
Allt hon värmer, intet hon förtär.
Hvad som solen är för all naturen,
Hon för menskligheten är.

Höga känsla! du, som ej bedrager
Med en falsk förtjusning menskans bröst —
Du som talar sannt, men dock betager
Med din mäktiga och ljuflva röst!
Under vandringen i Diktens lunder,
Der så mången gång du lifvat mig,
Må de skönaste bland dina under
Åt min tafla låna sig.

Förd af raska vindar öfver vågen,
Seglarn ut i rymden sig beger.
Blåa vattnen, blåa himlabågen
Äro snart det enda, som han ser.
Oupphörligt bortåt vimpeln pekar,
Frisk är farten, seglaren förnöjd
Ser Najaderna i yra lekar
Dansa kring sin köl med fröjd.

Intet band hans djerfva tanke stänger,
Hoppet lefver i föryngradt skick,
Och den ena taflan undantränger
Fort den andra för hans inre blick.
Intet ledigt ögonblick han glömmet
Måla yppigt ut sin äras glans:
Om den nya verlden blott han drömmet:
All dess härlighet är hans.

Liksom *Jason* är han viss att göra
Underverk uppå den sökta strand,
Och det gyllne skinnet skall han föra
Såsom byte till sitt fosterland.
Stormarna han lyckligt öfvervinner,
Hjeltomodigt alla mödor tål,
Och emellan klippor snart han hinner
Resans afundsvärda mål.

Seglen fällas och en jordisk himmel
Öppnar sig för seglarns blickar då:
Menskoskaror, i ett brokigt hvimmel,
Undrande på alla stränder stå.
Intet haf är mer; men lugna sjöar,
Grumlade af inga böljors gång,
Stå som ramar omkring blomsteröar,
Under sköna fåglars sång.

Ingen vinter här naturen lånar:
Tidens namn är Vår, oändlig vår.
Natten dagens ljusa mantel lånar,
Och dess timmar näktergalen slår.
Gyllne solen, lik Försynens öga,
Genom tårar skapelsen ej ser:
Evigt molnfri, ser hon från det höga
Uppå blomsterverlden ner.

Verldsomseglarn sjelf i högtidskläder
Länge sänkt i tyst beundran stod.
Nu beväpnad han på stranden träder,
Men får gjuta tårar förr än blöd.
Se! naturens oskuldsfulla släkter
Skynda honom vördande emot.
Konungar, i guldbeprydd dräkt,
Falla neder för hans fot.

Främling! drag ur skidan ej din klinga,
Smitta fridens nejder ej med krig.
Mer än du har drömt de fritt dig bringa:
Här till skänks en verld man gifver dig.
"Glöm Europa!" Edens fåglar sjunga.
"Blif hos oss!" är vestanvindens ljud.
"Vi dig dyrke" ropar folkets tunga:
"Du är Konung: du är Gud."

Men — när qvällen drager rosentäcket
Öfver vattnens glans och jordens prakt,
Blek och tankfull står han der på däck,
Fattad af en okänd anings makt,
Långt i vester solen ses försvinna;
O! att han ej henne följa kan!
Hjertat klappar: tysta tårar rinna —
"Jag är borta" tänker han.

"Evide!" med andakt så han beder,
"Deras dyrkan tag; jag vill ej den.
"Blott befall din vind, att han mig leder
"Lyckligt till mitt fosterland igen!
"Nya verldens pris jag der förkunnar.
"Den, som först den skådade, var jag.
"Utan saknad jag en annan unnar
"Att beherrska den en dag."

Och så far han hem. Han tacksamt prisar
Vindens fart. Han räknar hvarje våg.
Oupphörligt hemåt vimpeln visar,
"Hemåt" susar det i mast och tåg.
När vid hafvets gräns sig röja låter
Randen af hans hemlands blåa berg,
Får hans hjerta först sin glädje åter,
Och hans kind sin rosenfärg.

All den mängd af skatter, som han funnit,
Han Penaternas till offer ger.
Ljuset af den kunskap, som han vunnit,
Tändt i deras tempel, släcks ej mer.
Snart förgätas må de ringa orden
Utaf seglarns äfventyr och namn.
Hvad gör det? han dog på fosterjorden,
Och får hvila i dess famn.

Frågen Skalden hvad det är, som väcker
Hans ingifvelses fördolda kraft,
Hvem den Genius är, som honom räcker
Orden till de känslor, som han haft :
Låten honom med ett ord förklara
Hvem som sätter lyran i hans hand,
Och med liflig värma skall han svara :
"Känslan för mitt fosterland."

Det är sannt, att intet tvång kan göra
Anden fängslig eller lyran stum :
Val må spillet ofta Skalden föra
Utom gränserna för tid och rum ;
Men ej alltid kan det sväfva öfver
Jordens krets och upp mot himlen gå.
Arkens dufva likt, det ock behöfver
Här en qvist att hvila på.

Jord! om allt det skönaste du äger
Inför Skaldens fot som offer låg,
Ej dess prakt för honom öfverväger
Denna kust, der lifvet först han såg.
Verldar nog för honom öppna finnas —
Han eröfrar dem med snilletts svärd —
Men det land, der först han lärde minnas,
Är hans hjertas enda verld.

O! han hör uti dess stilla dalar
Hur med himmelsk stämma mången gång
Som en engel barndomsminnet talar,
Och dess klara echo blir hans sång.
På naturen ser han som en broder:
Träd och klippa, blomma, haf och elf
Äro alla barn af samma moder,
Samma fader som han sjelf.

Liksom vinden doftet med sig bringar
Af de blommor han beröra fick,
Så förråder sången, när han klingar,
Den natur, utur hvars famn han gick.
Hos *Firdusi* fantasien bränner,
Grann som Persiens sommar, varm som den,
Och i *Tassos* stanzer lätt man känner
Ett Italien igen.

Men om inga landskapstaflor glimma
I sin blomsterskrud för Skaldens syn,
Om han bor bland fjellar, hölj'd i dimma,
Och är blixstens granne invid skyn :
Fädrens stora hjeltebragder nära
I hans själ en vår, som ej förgås.
Djerft han sjunger fordna dagars ära,
Och af stormen harpan slås.

Ossian! så på Morvens ättekullar
Lefde du — och lefver der ännu.
Åskan skakar bergen, der hon rullar,
Ej så starkt, som folkets hjertan du,
Allt det sköna hjeltelifvet hade
Såsom ljus i dina dikter fanns ;
Men naturens dysterhet sig lade
Som ett moln omkring dess glans.

Om från hemmet ödet Skalden jagar,
Och han flykting blir på tidens haf —
O! då sjunger han ej mer: han klagar;
Fastän fri, han blir sin smärtas slaf.
Andra länder synas honom tomma,
Luften giftig, sjelfva solen kall,
Och hans känsla, lik en bruten blomma,
Utan frukt förvissna skall.

Skönt *Ovidius* slog sin gyllne lyra
I det stolta, kejserliga Rom:
Glad han var och med en sansad yra
Lekte fram sitt snilles rikedom.
Hör *Ovidius* på *Tomos* kuster,
Landsförvist i ödslighetens dal!
Sjunga kan han endast om förluster,
Och hans Sångmö är hans qval.

Derför känner Sångens Son de tvenne
Röster väl, som ropa honom till:
"Ära fosterjorden!" "Lef för henne,
Om du efter döden lefva vill!
När din mull bland fädrens slutes inne,
Skall din segerrika sångbedrift
Lönas af ett oförgängligt minne
Och en lager på din grift!"

När den härjande eröfrarn gjuter
Öfver jorden en Mongolisk ström,
Som en dunst förgår den makt han njuter,
Och hans bragd liksom en feberdröm.
Lifvet stilla står, tills han försvunnit:
Af ruiner blott man honom mins;
Ty i verlden, den han öfvervunnit,
Ej ett hem för honom finns.

Skåden Hjeltens sköld. En Gud har skrifvit
"Fosterland" med gyllne tecken der.

För det goda, som han gjort och gifvit,
Folkets kärlek hans belöning är.

För sitt land han kämpar, när det lider,
Stark af mod i bröst och svärd i hand,
Och för mensklighetens rätt han strider
Med sitt dyra fosterland.

När mot himlen upp hans rykte sväfvat,
Och hans ljungeld våldet nederslår,
Icke derföre, att jorden bäfvar,
Han dess kärlek och sin ära får.
Kärlek vinner han för hvad han velat
Rätt, och stort fört ut med stridens glaf;
Ära får han för de sår han helat,
Ej för såren, som han gaf.

Stark är krigarn af naturen vorden,
Modet födes fullväxt i hans barm.
Det är känslan blott för fosterjorden,
Som gör själen lika mild som varm.
Segren ej kan sköna frukter bringa,
Stridens gröda aldrig skördas skall,
Om ej styrkan förer svärdets klinga,
Såsom kärlekens vasall,

Ingen högre lön blef segrarn gifven,
Än den krans han för sin mildhet får.
Skönt med lagern blandar sig oliven
Till en ärekrona i hans hår.
Intet välde menskan hellre lyder
Än den kärlek hon förut belönt,
Och en frisk medborgarkrona pryder
Gustaf Wasas panna skönt.

Hjeltekonung! Store Gustaf Wasa!
Ännu är ditt vördnadsvärda namn
För förtryckets legohjon en fasa —
Du förskräcker än i grafvens famn.
Men för Sveas lyckliggjorda släkten
Tonen af ditt namn är mild och kär,
Såsom susningen af vestanfläkten
I en segerfana är.

Sargad låg vår Svea der och blödde,
Skakades af stormär i sin grund.
Till sin räddning Dig likväl hon födde,
Först i hoppets sista aftonstund.
Stärkt af allt hvad andra dödligt sårar,
Växte du liksom en planta ut,
Vattnad af de samma bittra tårar,
Dem du torkade till slut.

Der som högst sig stridens böljor hvälfde,
Var ditt anlet alltid främst att se.
Vid din röst tyrannens härar skälfde,
För ditt svärd i stoftet sönko de.
Rädda dödens spjut dig undanforo,
Ingen klinga på ditt pansar bet,
Ty din sköldeborg, din kärlek voro:
Gud och Sverges menighet.

Du var stundom hård? — Välan, det var du:
Utaf kärlek endast var du hård.
Ej förgäfves oriflamman bar du,
Och stod vakt vid ljusets tempelgård.
Sträng mot allt, som hotade din sköna,
Nya skapelse med våld och död,
Visste du hvart ädelt verk belöna,
Mild, när så din vishet böd.

Vid din fot försåtets ormar smögo:
Lika säker dock du syntes gå.
Romas blixtar kring din krona flögo,
Slogo ned, men tände ej ändå.
Så din Ek, af trenne åskor slagen,
Prydd af ärr och med en kunglig topp,
Står ännu vid Råfsnäs, och mot dagen
Lyfter friska armar opp.

Hade

Hade du ej fosterjorden unnat
All din kärlek, all din kraft och dygd,
Huru skulle *Gustaf Adolf* kunnat
Ha Europa till sin fosterbygd?
Du den mödosamma grunden lade
Till hans ärofulla bragder först,
Och om du så stor ej varit hade,
Vördades ej han som störst.

Du, af Svenska Wasarne den förste,
För din bild vår känsla böjer sig. —
Gustaf Wasas Sonson! du den störste
Ibland Svear — vi tillbedje dig.
Tryggt på eder anderöst vi akta
Under stormens ras och jordens skalf,
Och i mulna stunder lugnt betrakta
Edra minnens stjernehvalf,

Hvarje gång vi våra händer sträcke
Upp till er och höje dit vår själ,
Om vi ej er äras krona räcke,
Eder kärlek dela vi likväl.
Ja! vår kärlek låta vi ej sofva,
Vaka måste han i hoppets famn,
Om ock ej för annat än att lofva
Edra verk och edra namn.

Häft, II.

Väl vårt land! Han ej behöfver vaka
Som en lampa i ett grafchor blott.
Vi behöfve icke se tillbaka,
Saknande de tider, som förgått.
Med förtröstan vi till minnet säge:
Mer vi hafve än din äras lån;
Ty vår ära och vårt hopp vi äge
I CARL JOHAN och hans Son.

Skyddad af Dess hand, i våra bygder
Som en vår, den sköna friden ler:
Må den blomstra så i milda dygder,
Att Lycksalighet till frukt den ger.
Må vi handla värdigt dem vi minnas,
Och ej rosor blott på grafvar strö,
Att en dag vi värdige befinnas,
Att för fosterlandet dö.

Om då kriget söker oss vid polen
Och vårt lugn vid Minnets barm tar slut,
Blå och gul son himmelen och solen
Skall vår ledungsfana fladdra ut.
Sångens son får då en annan tunga,
Zephyr smeker lyran mer ej lent;
Skönt skall Nordan uti harpan sjunga,
Om förut hon stämdes rent.

Ur det lugn, som rår i Scandies länder,
Under konsternas och diktens ljus,
Omkring verlden ut min blick jag sänder,
Lyssnar till aflägsna stormars sus.
Jag betänker mensklighetens skiften,
Genomgår dess yngsta minnens rad,
Och med hopp och fruktan läser skriften
På Historiens sista blad.

Uppå Seinens stränder en gång hördes
Utaf "Frihet, Fosterland" ett rop:
Upprorsfanan vidt kring Gallien fördes
Af det vildt förtjusta folkets hop.
Trampadt blef allt heligt ned i stoftet,
Och der konstens tempel fordom stod,
Ifrån dödens altar rökte doftet
Af oskyldigt offerblod.

Och när kungakronan sist var fallen, —
Som i hafvet månen sänktes hon, —
Hydran reste sig vid fotapallen
Af det kränkta majestätets thron.
Ur Europas blomstrande Palmira
Allt det sköna hon i landsflykt dref.
Maktens sinnebild ej mer en spira,
Men en törstig bila blef.

Dock på landets gränser lagrens ära
Skördades med blixtrande gevär.
För att ostördt få sig sjelf förtära,
Ställde folket sina kämpar der.
Hemma offrades åt fasans öden
Fäder, mödrar, ynglingar och mör,
Och när folket hemma gick till döden,
Stredo hjeltarne därför.

Men när mellan lansarna och svärden
Frihetssolen snart nedgången var,
Af det sken, hon gjutit ut kring verlden,
Låg der blott en purpurmantel qvar.
Ur den sky, der ärans åskor mullra,
Stolt som Mars, en hjeltebild framgick:
Purpurmanteln tog han på sin skullra,
Och en enväldskrona fick.

Denna hjeltes örnar flögo vida,
Intet mål var satt för deras färd.
Segren höll han fjettrad vid sin sida,
Som de gamlas öde fruktansvärd.
Jemt för segertecknens mängd behöfdes
Annan gräns: den gamla blef för trång.
Folket fröjdades: dess frihet söfdes
Af hans bragders jubelsång.

Såsom fåglarne vid Norra polen
Sitta stumma uti löfvens skygd,
När den dystert sköna midnattssolen
Flammar öfver fjell och dalars bygd:
Likså harporna och Skaldesången
Tego stilla på Eröfrarns ban.
Diktens strålbekrönte Gud hölls fången
Af den väldige Titan.

Under det han skänkte jordens throner,
Sjelf sitt Epos med sitt svärd han skref,
Orden voro Galliens legioner,
Och en rhapsodi hvar slagtning blef.
Fridens lyra vågade ej blanda
Sina toner med trompetens ljud,
Då han brottades med tidens anda,
Och i henne med en Gud.

Det gudomliga är tyst som natten,
Då det mäktigast kring verlden går;
Öfver tidens stora, djupa vatten
Sväfvar det, men lemnar intet spår.
När fullbordans timma sist är slagen,
Och dess verk är fylldt, framträder det
I en himmelsk skepnad, skön som dagen;
Klädd i ljus och majestät.

Och gudomlig må den känsla nämnas,
Som för land och frihet menskan fick.
Ljuft belönar hon, men, när hon hämnas,
Slår och segrar i ett ögonblick.
För dess eld, när härligast den brinner
Öfver verlden ifrån pol till pol,
Jordisk storhet bleknar och försvinner,
Som en stjärna för en sol.

När nu nog den segervande vågat,
Kämpat ut och segrat mer än nog:
Då hans väldes sista mått var rägad,
Folkens rätt sin spira återtog.
Skakadt blef det starka herrskarbandet,
Och en röst kring berg och dalar ljöd:
"Strid för Äran! Strid för Fosterlandet!
Frihet, frihet eller död!"

Segerlystna härar sågos tåga
Ut på hederns eller dödens fält,
Och det syntes som en enda låga
Alla folkens hjertan sammansmält.
Europa, stolt af stora anor,
Rörd betraktande de sinas färd,
Delte ut välsignelser och fanor,
Och invigde deras svärd.

Folkens stora rättegång blef vunnen,
Som till hälften re'n förlorad var:
Friden, se'n årtionden försvunnen,
Spände åter för sin gyllne char.
Herrskarns vilda örnar, som så gerna
Sökte förr i stormarna sin ro,
Föllo neder och hans lyckas sjerna
Sönk i blod vid Waterloo.

Frid med Hjelten, der i hög han hvilar:
Blott försoning talar ur hans grift.
Mot hans namn har döden inga pilar,
Mot hans skugga tadlet intet gift.
Lefva skall det stora han fulländat,
Följa genom tiderna hans namn,
Då det sken, som endast brännt och bländat,
Återgått i intets famn.

Europa! njut den rika säden,
Som du sått i söder och i nord!
Samla blommorna af lagerträden;
Som växt upp på dina bragders jord.
Låt det ljus, som lyste dig i striden,
Och uppeldade din kraft, ditt mod,
Icke släckas, i den vunna friden,
Utaf mörkrets syndaflod.

Ljuset är det enda, rena bandet,
Mellan himmelen och jordens slägt:
Sjelfva kärleken till fosterlandet
Lefver blott af Ljusets andedrägt.
Mer än alla plågor, mer än döden
Fruktansvärdt är mörkrets tyranni;
Ljuset blott förmildrar menskans öden:
Den som upplyst är, är fri.

Ej den eld, som Vestas tempel hyste,
Var för Rom så helig och så kär,
Då det högst i dygd och ära lyste,
Som upplysningen för verlden är.
Om från fädrens läror folken falla,
Skilja sig omkring den Högstes thron,
Evigt lika blifver dock för alla
Ljusets sköna religion.

O! hvarhellst som några strålar glimma
Ur förglömda land i dagen opp,
Skydda dem! i deras späda strimma
Ligger tyst förvaradt tidens hopp.
Mången jordens nejd skall hon försköna:
Nya folk och nya tidehvarf
Hon, för vården tacksam, skall helöna
Med ett oförgängligt arf.

Se, i Hellas, efter dunkla skiften
Under våldets ok och svekets dolk,
Sväfvar mellan friheten och griften
Ett ur nattens armar vaknadt folk.
Plågadt nog och redan trött att lida,
Skakande sin bojas tunga jern,
Stod det upp att handla och att strida
För de gamla minnens värn.

Cimons ande, fosterlandet trogen,
Gick kring *Attica* med stilla fjät;
Vid *Olympia*, i lagerskogen,
Herodoti skugga satt och gret.
Spridda toner ur *Tyrtæi* harpa
Sammansmälta med *Sophoclis* röst,
Ljusliga, men såsom lansar skarpa,
Genomflögo tusen bröst,

Oförstådd blef icke deras mening;
Greklands söner kände dem igen,
Och så slöts den dyraste förening,
Som i häfderna beskrifvits än.
Ärans kamp begyntes öfver gruset
Utaf tempel och af hjeltars ben,
Stark och skön som Friheten och Ljuset
Förr i *Sparta* och *Athen*.

Höga fäders skuggor till försoning,
Helga Skaran främst på banan föll:
Såsom gisslan underjordens boning
Förstlingshjeltarna för sig behöll.
Hvarje gång som Korsets hvita fana
Vecklas ut, i himlens vindar fri,
Utur djupet deras röster mana:
”Segren eller död som vi!”

Nesan af förtryckets långa tider
Har de tappas blod af jorden sköljt;
På de första olycksfulla strider
Mången skönt förvärfvad seger följt.
I de bittra stunder folket hoppas
På den lyckas gunst, som nyss bedrog;
Och på fridens träd en blomma knoppas
För hvar blomma, som der dog.

Milda systrar blomsterkransar fläta
För sin broders stridsvagn eller bår;
Hulda modren måste nu förgäta,
Att i fält den ende sonen går.
Med den yttre, ärofulla kölden
Hon till sonen säger: ”kom igen,
Kom igen, så ren som denna skölden,
Med den eller öfver den.”

Prydde i sitt hår af silfverfärgen,
Men med gyllne åldern i sitt bröst,
Stå de gamle samlade på bergen,
Och förklara fordna minnens röst.
Ynglingar! det ären J som striden,
J den gamla Ärans friska stöd,
Och med spända öron lyssnar tiden
Till Er seger eller död.

Väl vi vete, att bland Edra fäder
Först det skönas rena flamma brann,
Att det ljus, som Europa gläder,
Först gick ut från dem och riken vann.
Sen, det brinner intill denna dagen
Ofördunkladt på vår himmel än;
Möten oss som bröder snart och tagen
Edra faders lån igen.

Och hvad blir er dom? Ej ödets tärnor
Ristat den i sina taflor in:
Ingens dom förkunna himlens stjernor;
Hvarje folk på jorden fäller sin.
Sjelfve skolen J för evigt skrifva
Ert afgörende orakelsvar,
Och så stor skall eder seger blifva,
Som er kärlek varit har.

MARIA STUARTS SISTA SUCK.

Jag är lugn. Jag icke darra ämnar
För den bistra dödens höjda svärd.
Jag är lugn och glad; det lif jag lemnar
Är en suck ej värd.

Blicken klarnar: mina fria händer
Mot den ljusa himlen lyfta sig,
Och dit upp ännu en bön jag sänder,
Belle France! för dig.

Leende jag gick med krans i håren
Som en brud i dina stjernors sken:
Jag var älskad mer än sol'n om våren;
Derför var jag ren.

Trogna minnen än guirlander linda
Kring min själ; men ack! min fröjds behag,
Liksom blomman på en Purpurbinda,
Lefde blott en dag.

Skottska folk! du gaf mig sorg och smärta;
Du är högt och hårdt som dina berg.
Fridens blomma stal du ur mitt hjerta,
Från min kind sin färg.

Mot min söderländska känslas låga
Du med köld ett isigt pansar höll.
Jag blef hatad såsom pestens plåga:
Derföre jag föll,

England! o! hvad hellst om mig du tänker,
Jag din fånge var, men ej din slaf.
Tacksamt tar jag mot hvad du mig skänker:
Döden och en graf.

Ja! Britannia, jag dig förlåtit
Allt det gift, du på min lefnad göt,
Lika villigt, som jag djupt begråtit
Allt hvad sjelf jag bröt.

Redan himlens hopp min själ hugsvalat,
Likt en ström af Rizzios harpospel.
Årens qval och kedjor nog betalat
Ögonblickets fel,

Skynda, död! att detta hopp belöna:
Kom, du finner mig som drottning än.
Ofvan jorden får jag snart mitt sköna
Diadem igen.

V Å G E N.

Mitt lif är en våg,
Som röres en tid
I svallande tåg,
Vid vindarnas strid.

När lugn blir på haf,
Och vinden är tyst,
Då somnar hon af,
Vid stranden hon kysst,

Hon lägger sig ner
Till ro i det blå,
Hon synes ej mer;
Men finns der ändå.

Af verldshafvet ju
En droppe hon är,
Och solen ännu
Kan spegla sig der.

TILL
BISKOPEN, DOCTOR TEGNER *).

När glad i morgonstunden
Ur vaggan Vären går,
Du träder ut ur *Lunden*,
Der näktergalen slår.
Välkommen, Sångarhjelte!
Till Fyrisflodens strand,
I Arons skrud och bälte,
Och med hans staf i hand.

Med själs och ögas spaning
Vi väntade Tegner.
Ljuf var oss hoppets aning;
Att äga Dig är mer,
Som Herde vi Dig vörda,
Som Skald vår fröjd Du är,
Och hjertan kan Du skörda,
Liksom Du lagrar skär.

När Ordets dufva smeker
Den stolta Sångens svan,
Din stämma ömt beveker, —
Att tjusa är hon van.

*) Af Smålands Nation i Upsala, Vårtermin 1824.

Hos Dig vi hämta vilja
Vår kärleks ljufsta lön:
Den högsta Sannings lilja
Och Diktens tusenskön.

Snart ur vår krets Du ilar
Till våra fäders bygd,
Och verkar mer än hvilar
I Dina lagrars skygd.
Till Dig, Tiarens ära!
Vi samlas dit en gång,
Att ledas af Din lära,
Beundrande Din sång.

TILL

TILLEN VÄN,

(i dess Minnesbok).

Till ljusa öden Nornorna Dig mana,
Och Hoppet tar Dig hyllande emot,
Och, öppnande sin solbeglänsta bana,
Strör unga, friska rosor för din fot.
Följ ödets vink! följ icke dess förvandling,
Men blif Dig sjelf i alla skiften lik!
Blif ärofull igenom handling,
Och genom stora dygder rik!

Jag vet, att högre till ditt hjerta talar
En stilla hviskning från en älskad vän,
Än nöjets sorl i praktens marmorsalar:
Jag tror din själ så ren som solen än.
De fulla salarna, af glitter prydda,
Måhända sakna dock en rikedom;
Din broders hjerta är en hydda,
Af kärlek full, på glitter tom.

Din Genius har skrifvit på din panna,
Att Du, den älskansvärde Sanzio lik,
Skall älska mer det Sköna och det Sanna,
Än smickrets vekt förföriska musik.

Må från Apollos och Behagens throner
En sådan kraft och skönhet gjuta sig
Uti min cittras blyga toner,
Att äfven de förtjusa Dig!

När Hoppets sol som klarast kring Dig blänker
På lifvets himmel, töckenfri och blå,
Då verlden ler och höljer Dig med skänker,
Två skänker tag af brodrens hand också!
Till fröjd i glada stunder, tröst i bittra
Och mulna timmar, Broder! Dig jag ger
Mitt trogna *hjerta* och min *cittra*.
Du vill ej mer; jag har ej mer.

VID EN CANARI-FÅGELS DÖD.

Så farväl! farväl! — med sången
Är det alldeles förbi.
Blott en tryckning — lilla fången
Blef ur fångenskapen fri.
Men din frihet blef din smärta:
Säkert önskar mångt hjerta,
Hellre än att vara fritt,
Sådant fängelse som ditt.

Sångens konst kan klippan röra,
Fältets tigrar, skogens löf,
Döden ej; han kan ej höra
Några toner: han är döf.
Hårda äro ödets lagar;
Paradisiskt njutna dagar
Af en stolsfot släcktes ut —
Ljuflig lefnad! grusligt slut!

Allt träaktigt vill förfölja
Phantasi'ns och Sångens son:
En poetisk lefnads bölja
Grumlas af en kastad spån.
Finns ej rökverk till att skörda,
Ingen ära, till att mörda,
Slår man utan krns ihjäl
Sångaren — och dermed väl.

Slumra sött i jorden inne,
Fastän du ej tempel får.
Ljuft är hvarje saknan's minne,
Vore det ock blott en tår.
Tempel byggas för de Höga;
Ur din Ägarinnas öga,
Tacksamt för den fröjd du gaf,
Föll en tår uppå din graf.

Lily! dröm då, att du ilar
Qvittrande på Palmas strand,
Eller hellre, att du hvilar
På din Ägarinnas hand.
Gröna myrtnar, blåa sjöar,
Leende Canariöar,
Samt en maka, skön och öm,
Sväfve för dig i din dröm!

EDWY PÅ ELGIVAS GRAF *).

En Scen ur Fanatismens stora Tragedie.

(En ödslig skogspark nära Glocesters kloster.
Det är natt och åskväder.)

EDWY, (*insvept i en mantel, med
en cittra under armen,
frankommer mellan trä-
den, och stannar vid en
grafsten.*)

Det är då sannt, att jag är utan krona,
Att från min faders thron jag störtad är: —
Ja! detta dok är nu min hufvudbona;
Och vandringsstafven jag som spira bär,
I dystra öknars famn jag mig fördjupat,
Och ifrån konung ned till intet stupat.
Men — den, som *intet* är på jorden mer,
Kan trösta sig; han *intet* mer behöfver:
För honom hvart behof, hvar sorg gått öfver,
Och *intet* honom rör af allt, som sker.
Som konung dock jag slott och hof behöfde,
Och tjenare, som väckte mig och söfde,
En guldbroderad mantel, spira, svärd
Och af Drabanter se'n en liten verld.

*) Ämnet är hämtadt ur Humes History of England, 11:sta Delen.

Men då jag ville sjelf mitt land regera,
Och, ensam konung, icke tålde flera,
Uppreste Fanatismens Prester sig,
Utsände bullor, bannets blixtar rörde,
Med lejda tungor allt mitt folk förförde,
Att djupt förnedra och förskjuta mig.

Behöfver jag då intet nu? låt se —
Jo! jag behöfver bröd ännu — och vatten,
Och mörker, mörker, svart som Stygska natten,
Att intet menskligt öga mig må se,
Och ingen menskelig hand mig döden ge.

Jag är då *något*. Hvad det låter kallt,
Och rysligt tomt, då man har varit allt!
Jag är den sämsta uslings sämsta like,
En Croesus utan skatter, utan rike,
Som tiggarn rik och såsom slafven fri —
Hvar skall min graf och *hvad* mitt öde bli?

O natt! du mörka natt! du liknar mig:
Du sorgklädd är och du är utan stjernor;
Du är en afsatt Drottning utan tärnor;
För denna likhet vill jag älska dig.
De svarta molnen våld på *dig* föröfvat,
Din krona, månen, från din panna röfvat,
Och Vaticanens dystra sändebud
Beröfvat *mig* min konungsliga skrud.

Uti ditt sällskap vill jag här mig sätta
På denna sten, och för mig sjelf berätta
En saga om kung Edwys lefnadsdar,
Han, som så säll och så olycklig var.
Främst vill jag dock den skönsta blomman välja,
Och om min lycka först ett ord förtälja,
Så kort och ljuf som lärkans morgonsång:
Se'n om min ensamhet i kungaborgen,
Om min Elgivas död, om sorgen — sorgen,
Som döden grym, som evigheten lång:

*(han nedsätter sig på grafstenen,
slår accorder på cittran och
sjunger.)*

Vid sång af näktergalen,
I månans milda sken,
I blomsterprydda salen
Elgiva satt allen.
Uti dess öga blänkte
En tår, som perlan klar,
Då hon på Edwy tänkte,
Som nu en konung var.

”Nu skall han mig förgäta
Uti sin kronas glans,
Och af cypresser fläta
Får jag en sorgens krans.

Farväl! Vi äro skilda:
Jag lyder ödets lag:"
Så klagade den milda;
Dess klagan hörde jag.

Ty nu jag trädde sakta
I min Elgivas borg.
Jag gläddes att betrakta
Den sköna i sin sorg.
Mer skön hon var i tåren
Än på sin blomsterbädd
En lilja är om våren,
I daggjuveler klädd.

Men vid de sista orden
Stod jag ej längre mot.
Jag kom, och sönk till jorden
Vid min Elgivas fot.
Jag sade: "Spar din smärta:
Dig vänta ljufva band:
Du länge ägt mitt hjerta,
Tag äfven här min hand."

Så fram min hälsning sväfvar,
Och handen henne räcks:
Hon för sin tjusning bäfvar,
Och för sin fröjd förskräcks.

Hon svarar: "o hvad smärta!
Oss fjettra grymma band.
Jag, som har fått ditt hjerta,
Kan aldrig få din hand.

Ännu det aldrig hände,
Mot lagarnas förbud,
Att en så nära frände
Blef Englands kungabrud.
Mins *Dunstan* väl, den lede,
Som bannets stråle för:
Förrän jag tål hans vrede,
Jag i ett kloster dör."

Jag svarte: "Gud och Folken
Nog vaka öfver mig.
Mot sveket eller dolken
Skall jag beskydda dig.
O hvad jag röres föga
Af små Prelaters harm,
Se! jag har eld i öga,
Och mod uti min barm.

Vi lefva för hvarannan,
Vi äro oss en verld.
Bär du din krans kring pannan;
Jag för i hand mitt svärd.

En qvinna kan försaka,
Men mannen trotsa kan:
Hans mildhet är hans maka,
Och *hennes* kraft är han."

Det lät i hennes öra
Som en prophetisk röst.
Nu vill hon mig tillhöra,
Och sjunker till mitt bröst.
Ett hjerta blir af tvenne,
Och fruktans röst är stum:
Emellan mig och henne
Får ingen smärta rum.

Hon brölloppellen buren
Af hvita englar såg:
Mig tycktes, all naturen
För mina fötter låg.
Min själ sig uppåt höjde
Som örnen mot det blå,
Och första gång jag röjde
Att jag var konung då.

Som brud och brudgum stodo
Vi snart i templets fred,
Och Erke-Biskop Odo
Beseglade vår ed.

Men mulen var hans panna,
Och hotande hans staf;
Han syntes oss förbanna,
Då signalen han gaf.

(Stormen och åskvädret tilltaga.)

Och liksom sångens toner dö på heden,
Så tynade min glädje bort och dog,
Och från den stund jag svurit bröllopseden,
Ett töcken kring min varelse sig drog.
Det vilda hat Prelaterne mig svurit,
Och länge gömdt i lömska hjertan burit,
Blef af min kärlek först i låga tändt,
Och först emot Elgivas hjerta vändt.
Min kärlek var ett brott, de stolte sade, —
O kärlek! då din krans på mig du lade,
Hvad jag var säll! — gudomligt ljufva brott!
Jag ångrar ej att hafva dig begått.
Försötma tonerna uppå min tunga,
Att jag i nattens famn, på öde rum,
Må än en gång om mina öden sjunga,
Och se'n för alltid bli som grafven stum.

(Han sjunger.)

I Londons borg, af lampor klar,
Hölls spel och riddarslag.
Jag mins, min kröningsdag det var,
Men blef min sorgedag.

Kring slottet, som vid larmet skalf,
Bevingad glädjen flög.
Men jag ur salens pelarhvalf,
Som ur en skärseld, smög.

Ju längre jag från bullret kom,
Ju mera lade sig
De stormupprörda känslor, som
I bröstet höllo krig.

Och när jag till Elgiva kom
Vid månljus midnattstid,
Då vände alla sorger om:
Då fick mitt hjerta frid,

Hon lutad mot min skulira låg,
Och hennes hand i min.
Den ene blott den andra såg,
Och tänkte: jag är din.

Min bästa, skönsta krona var
Den maka, som jag fått.
Det rike, der jag spiran bar,
Var hennes kärlek blott.

Den ljufva stunden, himlens lån,
Snart af en bitter störs;
Af raska menskosteg ett dån
I hvälfda gången hörs.

Den höga dörren ryckes opp,
In Biskop Dunstan går,
Kringhvärfd af svarta munkars tropp,
Med törnbekransadt hår.

Som ulfven, törstig efter blod,
Och som en afgrundshamn,
Han sliter med förbittradt mod
Min maka ur min famn.

Och säger: "Ve din kropps behag, —
Förtjuserska, o ve!
Ve dig och ditt, och ve den dag,
Hvars ljus du först fick se!"

Elgiva, svimmande och blek,
På Dunstans vink bars ut,
Och jag, mot tios kraft för vek,
Neddignade till slut.

Hon fördes då, så har man sagt;
Så har jag hört med sorg,
Af bödlarna till Glo'sters trakt,
Till en förfallen borg.

Och der förhärjade en sax
Dess långa, ljusa hår,
Som lian säden, då dess ax
I gyllne mognad står.

Med eld de brände hennes kind,
Af rosor nyss så full:
De gjorde henne lytt och blind,
För Edwys kärlek skull.

Emellan hennes englabild,
Den skönsta jorden bar,
Och dess ruin, som fasan vild,
En natt allena var.

Vid denna tidning gränslös harm
Uti mitt hjerta for:
Jag lyfte upp beväpnad arm
Mot himmelen, och svor:

Jag svor att hämnas: uppfylld blef
Min ed, min hämdelust.
Jag Dunstan bort i landsflykt dref:
Han for till fjerran kust.

Men Fanatismen, ilskans tolk,
Grep gammal liksom ung,
Och högt förbannade mitt folk
Sin gudförgättna kung.

Jag slets från thronen, der min far
Fick dö; men Dunstan — han,
Som skändat allt hvad heligt var,
Ett helgons dyrkan vann,

Min broder nu min purpur bär,
Ett blodigt ödets lån,
Min trogna maka mördad är,
Och jag är verldens hån.

O Edgar! lyd ditt hjertas lag,
Men sjelf ditt öde styr!
Blif mild som jag, men ej som jag
En konungslig martyr.

Elgivas öga! släekt du är,
Dock än du tjusar mig.
Hvad var den glans, som solen bär,
Emot en blick af dig?

Elgivas hjerta! du är kallt,
Men klappar än för mig.
Hvad var mig krona, lif och allt
Emot en suck från dig?

*(Stark åska med täta
blixtar.)*

Mig uppenbara blixten's ljusa pilar
Att på en enkel grafvård här jag hvilar.
Du lycklige! som bor i jordens famn,
Vid åskans ljus jag läsa vill ditt namn.

Finns intet namn, vill jag ett sådant skrifva —

— — — — —
Hvad ser jag? Gud! — *Elgiva* — o *Elgiva*!

Din ande kanske lyssnat till min sång:

Kom, kom! och låt mig se dig än en gång.

(*En blixtnedslår ned och
dödar honom.*)

PILGRIMS-SÅNGER.

(Fortsättning från 1:sta Häftet.)

VII.

RINGERIKES PORTAR.

Morgonen, klädd i purpur och guld, ur porten
i öster

Började re'n sin härliga gång på ljusblåa him-
len.

Solen syntes ej än, men skickade vänliga strålar
Ut öfver vänliga jordens krets. Med klappande
hjerta,

Fullt af den väntade njutningens hopp, jag van-
drade långsamt

Fram öfver ödsliga heden. En hed är mennisko-
lifvet,

Der hvart än ögat ser, ett berg sig reser i vä-
gen;

Men hvar gång vi bestigit ett berg med hårdande
möda,

Öppnas ifrån dess spets en syn i ett blomstrande
Eden,

Vattnadt af sorlande floder, och skuggadt af hvi-
skande palmer,

Häft, II.

Alltid ett berg är gränsen emellan *heden* och
Eden.

Vägen dit neder är lätt och ljuf från spetsen af
klippan.

Re'n jag står på en höjd i gapet af remnade
fjellet,

Vågar ej lyfta mitt öga opp, af fruktan att stjåla
Bort en del af min njutning förut, och rifva i
stycken

Skaparens eviga tafla. Men nu ledsagaren sade:
"Vandrare! skåda omkring dig, och se. Du är
der du ville;

Ringeriket är nedanför. Du står i dess por-
tar."

Och jag lyfte mitt öga opp. Jag såg, när det
lyftes,

Ringeriket ej blott, men ett himmelrike på jor-
den.

Tyrisfjorden, så lugn och blå som Nornornas källa,
Dimmlös låg, af naturen beredd till en glänsande
spiegel

För den ur morgonrådnadens famn uppstigande
solen,

Grönskande öar och uddar i mängd betäckte dess
yta,

(Blomsterkorgar, som ångade doft till Drottning-
gens möte).

Hvit som en Svan, som stigit ur sjön och lagt
sig i gräset,

Blickande upp mot himmelens hvalf, låg kyrkan
i dalen,

Mildt beskuggad af björkarnas krans. Till höger
hon syntes,

Christendomens heliga bild och kärlekens tempel.

Men till venster, på skogrik ö, i dystrare skugga,
Lemningen syns af en murad graf, och ofvan ett
kummel,

Öfverst en tallkrönt klippa med ärr af åldrarnas
runor.

Haldan Svartes är ön, och hans den vördade graf-
ven,

Hedendomens grusade bild och Mandomens tempel.

Längre bort stå kedjor af berg, den lyckliga verl-
dens

Skyddande gränser, och sist en rad af vördiga
fjellar,

Hvita af ren och glänsande snö, som åldrige Vise,
Satte till vakt och värn omkring en blomstrande
ungdom,

Eller en vintergata omkring en sommarens lust-
gård.

Men när den himmelska solen gick upp och ka-
stade strålar,

Liksom ett gyllne, välsignadt regn, kring lägre
naturen,

Och en enda af dem, som ej försmådde det ringa,
Speglande sig i mitt ögas blyga och rinnande tårar —

O då blefvo också de gamla, snöiga bergen
Likasom barn på nytt; de silfverfärgade håren
Bytte de ut, vid solens sken, mot gyllene lockar,
Allt var en enda sång, hvars toner, smälta tillsammans,

Knappt af örat hördes, men djupt förstodos af
hjärtat.

Allt var en Dikt, och verkligt ändå. Den skå-
dande yngling

Sökte en sång i sitt bröst, men fann der endast
beundran.

När den Evige sjelf ur skapelsens härliga strängspel
Väcker en verld af heliga ljud, då gifvas ej andra
Toner på jorden mer, då tystna skalden och har-
pan.

Eljest blefve hans ord, jemfördt med den dristiga
tanken,

(Likasom strängens klang emot den lågande kän-
slan)

Endast en fallen Engel emot den förklarade En-
geln.

Men när jag fjerran var från den oförgätliga sy-
nen,

Satte jag tyst mig ned och skref de målande orden.

VIII.

TYCHO BRAHES SYN.

En gång — då midnattstimman ljud högtidligt
Från uret i Uranieborg på höjden —
Omgifven af sin hedersvakt, den trogna
Och vördnadsfulla unga lärjungsskaran,
Gick Tycho Brahe upp till Stelleborg,
Der mången natt förut hans öga vakat,
Med själens tankar och med himlens stjernor,
Re'n stod han i rotundan. Genom fönstren,
Som ifrån hvalfvet ned till golfvet nådde,
Han såg den skönsta tafla i naturen.
Mildt logo Seelands löfbeprydda kuster;
De hvita husens mängd i Helsingör
Som tärnor, samlade på gröna ängen,
Framblinkade så klart i månens ljus.
Men som en jerngrå kämpe reste sig
Uppå sin holme fästet Cronoborg,
Och sände med en blixtpull knall ibland
En nattlig helsning till den Svenska sidan,
Der Helsingborg vid stranden stilla låg,
Beskyddadt af ett upplyst torn på berget.
Men söder ut sig höjde stolta spiror
Från kyrkorna i Danmarks hufvudstad:
Och som en enslig stråle lyste matt,
Men skönt, ett kors på Lundagårdens tempel,

Och på Landskronas murar syntes vakten
Gå af och an med blixtrande gevär.
Blå, utan moln, låg himlen hvälfvd kring jorden,
Och millioner stjernor prydde hvalfvet,
Och millioner stjernors återsken,
Som silfverfiskar, glittrade och summo
I stilla, hvälfda vågor utan vindar,
Uti det spegelklara Öresund.
Men klarast månen sken. Som menskans öga
I stunden före dödens klarast glänser,
Så äfven han. Han skulle snart förmörkas,
Och att betrakta nu hans öfvergång
Från högsta ljus till högsta mörker, stodo
De stjernförfarne i sin höga borg.

Och Tycho Brahe tog sin tub i handen,
Och hvilande uppå en enkel bädd,
Emot hvars sköt han ej på trenne nätter
Sitt hufvud lutat — fäste han sin blick
På månens glob, och såg hur mörkrets härar
Inkräktade allt mer utaf dess yta:
Han märkte tiden, märkte skuggans form,
Som öfver spetsarna af månens berg
Och uti sänkningen af månens dalar,
Sköt fram och fram — till dess ej mer en rand
Af ljus blef qvar. Nu blef det mörkt på himlen,
Och mörkt på jorden: nu för Tychos blick

Ett dunkelt och chaotiskt hvimmel röjdes:
Hans öga, icke mer af ljuset lifvadt,
Slöts till, och tuben föll utur hans hand,
Och han uti en stilla slummers armar.

Då tycktes honom att han uppåt fördes
På ljusa vingar, mellan tvenne Englar,
Som hette *Tanke* och som hette *Känsla*.
Ju högre upp han kom, dess mera ljust
Han fick, men äfven svårare att andas.
Men när de tvenne Englarna till slut
Försvunno, och han fann sig helt allena
På en förskräcklig höjd, och såg omkring sig
Ett härligt verldssystem, som stilla stod,
Han häpnade af glädje och af fasa.
En röst till honom ropade: "Se upp,
Du stjernors spejare, du jordens Stoft
Och himlens Vise! Verlds-systemet väntar:
Sätt det i gång; du känner ju dess lagar."

Då sade Tycho: "Sol! begynn din gång
Kring jorden i en klar och afsmätt cirkel.
Du Måne! rör dig i en mindre ring
Kring samma jord: Planeter, rören eder
I stora cirklar omkring sol och jord;
Jag är er Herre; jag befaller eder."
Men allt stod stilla: ingen enda stjerna,
Ej en atom förändrade sitt läge:

Och solen, skön, men hetare än elden,
Göt ut ett gyllne haf af blanka strålar;
I hvar secund, som Verlds-systemet stod,
Hvar stråle mördade en verld af verldar,

Förskräckt den store Astronomen såg
Sin vanmakt och den rysliga förstöring,
Som var hans vanmakts verk. Hans hjerta brann
Af qual och fruktan, blygsel och af ånger,
För hvarje gång som en planet försmälte,
Och hvarje gång en månes kula sprang
Med återkastadt då kring gränslös rymd,
Han led en dubbel död. — Nu föll en stråle
Till Jorden ned, men långsamt. —

Stjernetydarn

Sönk ned på knä och bad: "Naturens Herre!
Barmhertighet! O jag är intet — intet —
Barmhertighet för verldarna i rymden!
Barmhertighet för jorden och för mig."

Då slöt sig en regnbåge omkring solen,
Och i dess strålar gingo upp och neder
Snöhvita Englar vänligt hand i hand,
Men utur solens medelpunkt blef synlig
En ljus gestalt, till bilden lik en yngling,
I färging skönare än hvad Johannes
Som skönast känt och allt hvad Plato tänkt.

Till Stjernesådan, som med böjda knän
Afbidade sin sista dom och världens,
Med himmelsk stämman talade han så:

”Befall ej solen gå: hon vandrar ej
Omkring ett stoft, ett solgrand såsom jorden,
Ej Sanningens och Ljusets höga Sol
Kring dina tankars medelpunkt sig vrider;
Men, om du vis vill varda, menska! låt
Ditt tanksystem kring Sanningen sig hvälfva,
Som världarna omkring naturens sol,
Till dess en gång de blifva ett med henne,
Och allt blir Ljus och Frid.”

Vid dessa ord

En sång af Englarna i rymden hördes,
Och alla himmelskropparne begynte
En skön, harmonisk gång kring Solens glob:
Och allt försvann.

När nu den drömmande slog upp sitt öga,
Kom solen tågande ur Österns port,
Och fåglar qvittrade i mullbarstråden,
Och hvita segel glänste uti sundet,
Af morgonvinden fyllda. Tycho Brahe
Stod hastigt upp: sitt anlet han betäckte,
Och tänkte djupt på världarna och solen;
Men vid lärjungarna, som honom tjente,
Han denna dag ej talade ett ord.

När sedan ofta han, i milda samtal,
Förklarade för dem naturens under,
Och dem invigde i sin vísdoms djup,
Han sade alltid: "Tron ej blott på mig:
Jag är ej mästare: jag kan bedragas;
Men pröfven sjelfve: pröfven eder sjelfva:
Och den af eder alla ypperst är,
Som minst af allt sin egen klokhet älskar,
Men älskar Ljus och Sanning öfver allt."

IX.

VID TROLLHÄTTAN.

Jag gick, jag såg, jag söng på berg, på sjö, i
lunder
Allt hvad min tanke väckt och gjort min känsla
varm:
Jag kom och såg i dag Trollhättans jätteunder;
Jag teg — och sången sögs i djupet af min barm.

När åskan dundrar, stormen susar,
Förnims ej rösten af en man.
Der Acherontens störtfall brusar,
Castalias sorl ej höras kan.

X.

I STAMBOKEN VID LÖBERÖD.

En Pilgrim gick och såg sig om
Kring Scandiens brödraland:
Till Löberöd en qväll han kom
Med harpan i sin hand.

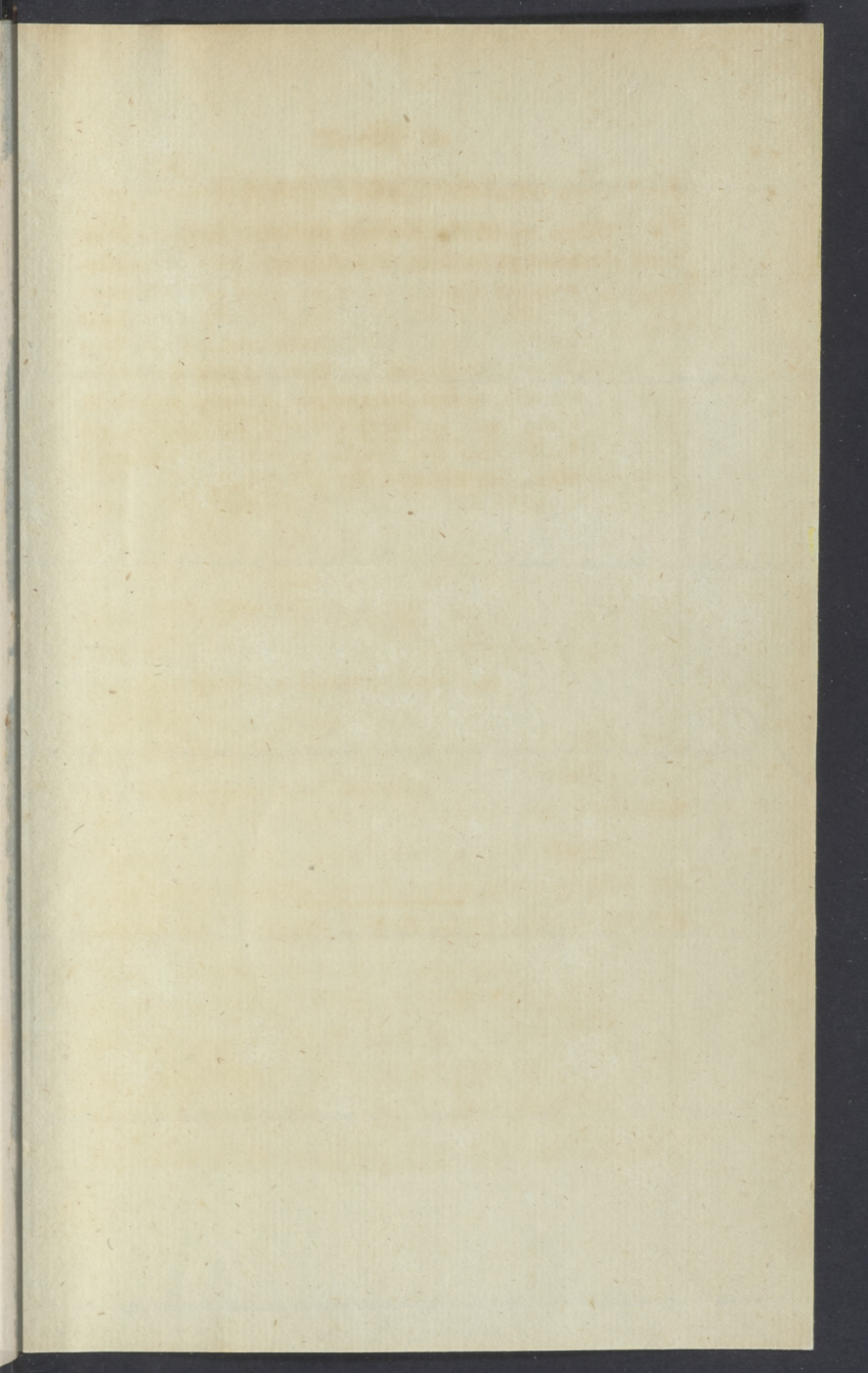
Fast Drotten sjelf ej hemma var,
Naturens, Konstens makt
Och gästfrihet i slottets prakt
Dock voro hemma qvar.

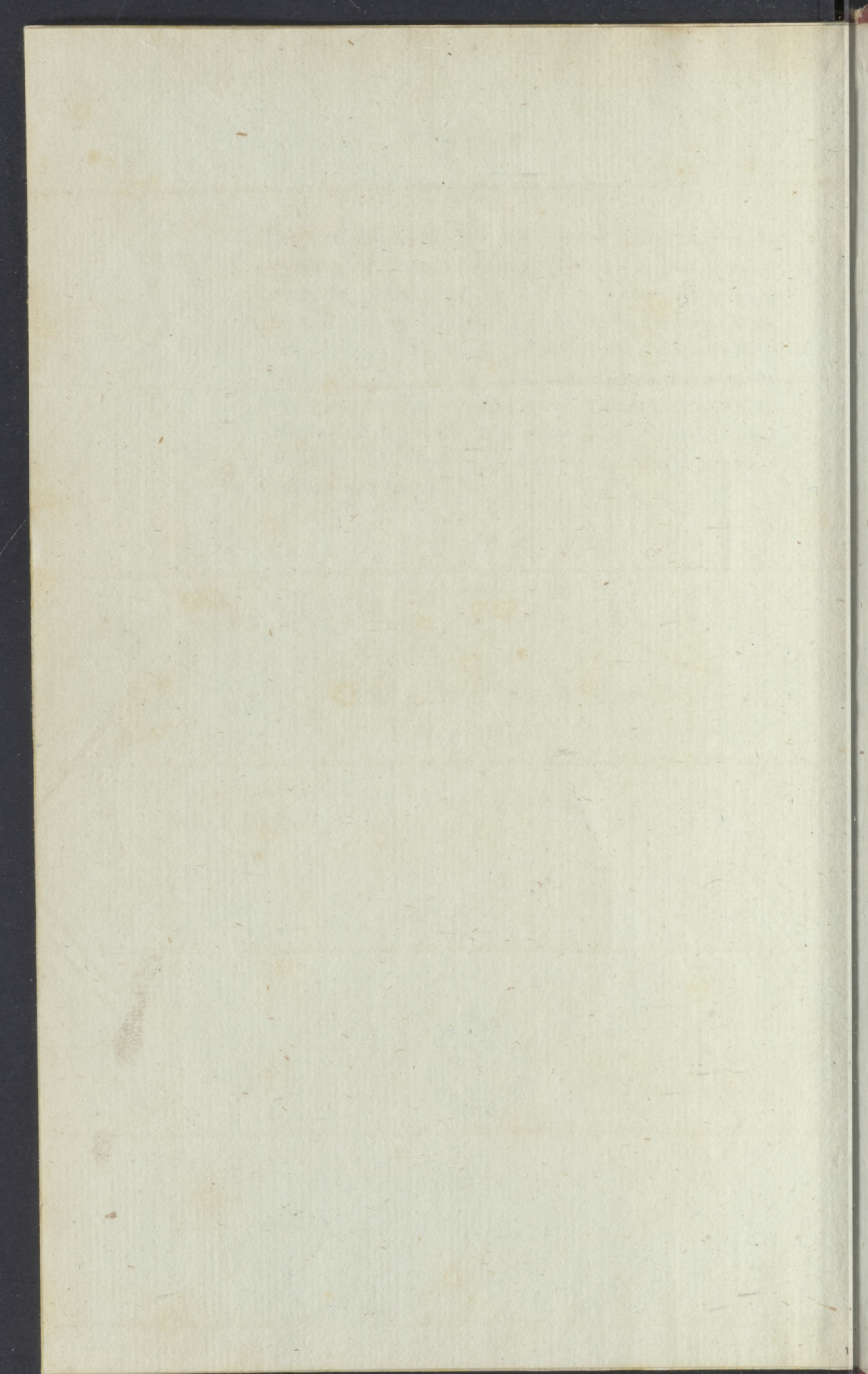
När Grefven kommer hem igen,
Och minnets bok får se,
Må dessa Runor hälsning ge
Från fyra vandringsmän.

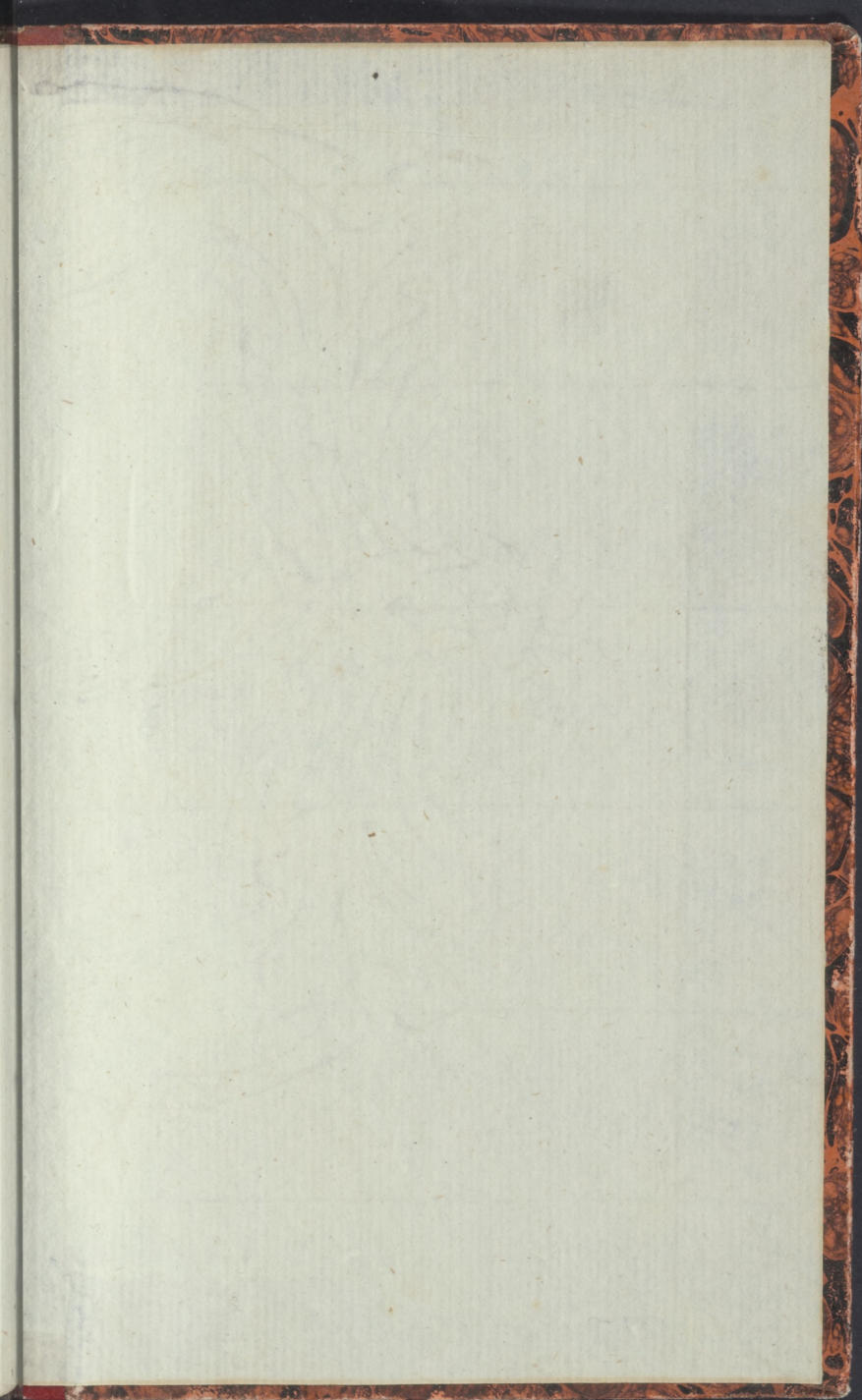
Anmärkning.

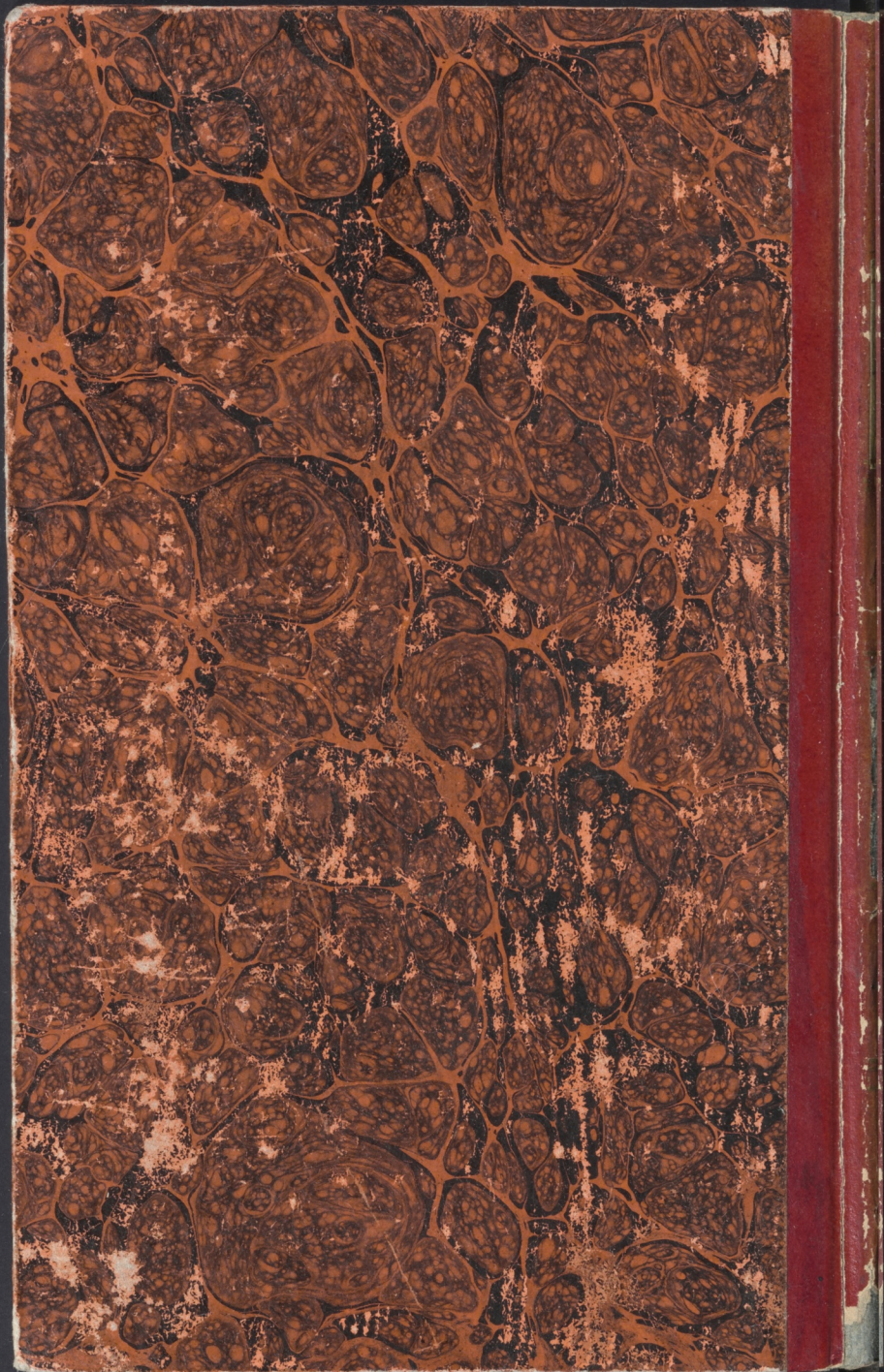
Dikten om *Tycho Brahe* är författad i anledning af ett besök på ön Hven, hvarest nyligen, just samma sommar, åtskilliga minnen af denna ryktbara Astronoms vistande på ön blifvit uppgräfdade ur jorden. Han hade der haft tvenne präktiga observatorier, *Uranieborg* och *Stelleborg*, det förra för sina dagliga, det sednare för sina nattliga forskningar. Utsigten från ön är härlig. Man ser der fyra städer, alla liggande vid Sundet, och med synglas upptäckas äfven tornen i Malmö och Lund.

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

Centimetres

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

